

Sentint dintre del seu cor
 un amor tan gran com viu,
 ella 's riu de la calor
 y fins de la peste 's riu.

DE DIJOURS A DIJOURS

SON ministres vuit advocats!
Y aixó que per fer ministeri, sols es necessitan nou homes.

«Aun no asamos y ya pringamos»!.

Ara fem com D. Hermógenes, el de la *Comedia Nueva* de 'n Moratín que per major claretat parlava en grec.

¡Ho posém en castellá perque 'ns entenga tothom!

Donchs tornant al assumpto; dels nou ministres nomenats per 'n Montero Ríos, so's hi ha en Weyler que no s'ia lletrat... ¡aquest sí que no ho es!

Tots els altres, ¡advocats!

Res, una peste... de ciencia jurídica.

No cal dir mes, per saber com anirà tot, perque ja se sap: *feta la llei, feta la trampa*.

La toga, ridícula disfressa, que sembla mentida que no se hagi abolit, com las perrucas blancas, triunfa dins la política per modo esferehidor.

Tot ho acapara, desde 'ls ministeris, fins la secretaria arreconada del més ínfim jutjat d' Espanya.

¡Una vera epidemia!

¡Lo mal de rey, de més cuydado que patim!

¡Y treu comptes... qu' aquets son liberals!

¡Si no ho arriuan á ser!.

¡Que be ho encertavan 'ls de Valls, quan per la Revolució del Septembre de 1868 al destionament de la Reyna Isabel II van determinar calar foch á tots els papers de la curia, y tirar de cap á las fogueras á tots els curials!

La *peste bubónica* qu' ha fet cavilar als metjes de Barcelona, ha quí'at la son á n' en Lluch que vol aguantar la vara de batlle, fins al darrer cramelló; y ha transvalsat tots 'ls vehinats de la Ciutat Comtal... ficant' els la por al cos... es cosa de res; no te cap *importancia* si 's compara ab la *peste* d' advocats qu' aném patint.

Si els doctors Calleja, Turró, Claramunt y Calvet, al dictaminar després de sos estudis bacterioscòpichs, que per ara no hi havia por, dels cassos presentats... n' haguesen estampat sas opinións personals, ben segur que haurían afegit: del que se han d' escamar; la peste que s' ha de menjar l' Espanya, no es pas la *bubónica*... ¡cá! no senyors, es l' epidemia dels advocats, que s' ens ha de menjar á tots de víu en víu.

¡Cert es, que fa maldats la *bubónica*; es veritat que mata gent... mes alguns se 'n salvan!

De l' epidemia que patim, de la fam dels advocats, no s' en salva ningú.

¡Tots hi petan!

De las sevas dents no se 'n escapa ni un!

Si p' el carrer els demanan las calsas ¡dónguinlas!.. no hi fa res que 's quedin en calsatets, ara ja, fa calor; mes no vagin á trovar l' advocat... que ¡s trovarán sense camisa!

No mes d' un consell, de bon tros no tan ferm com aquest... un advocat, ja 'n conta un duro.

Y jo 'l dono de franch.

No 'ns hi amohiném... ¡tant s' hi val! encara que 'l batlle home de lleys, s' aguantí *més tieso que cap rave* y *ovidantse* de las més elementals del sentit comú, s' estigui més aferrat á la vara qu' una llagosta.

¡Deu ser conxorxa ab els de Madrid!

Al últim, darrera aquesta *neula*... n' hi posarán un altre!

¡Tant s' hi vall!

Ben determinat com s' ho tenen, que sols advocats son bons per governar ¡qué pensarán d' aixó, 'l cávech, la máquina, el barco, la ploma... tots els estaments socials, tots els organismes productors de la terra?

¡Qué hi trovarán; els te d' agradar l' anada al govern d' aquets vuit *jurisconsults*, á la gent dels tallers, de las fábricas, als treballadors de las terras, de las casas, dels camins, dels ports y fins á la gent de las altres escolas?

¡La governació del Estat, es un plet, ó be una causa criminal?

¡Es un *reo* el poble espanyol?

Donchs d' aquest *concepte* prevenen totas las desgracias nacionals: d' aquet gros erro... tots els mals de la política.

Tots els polítichs desde 'l temps d' en Mendizábal fins avuy en día, s' han pensat, que las funcións del governar, eran com un procés contrari al país, que 'l poble n' era sempre l' acusat, que de la banqueta n' eixia condemnat sempre ab las costas encarregadas.

Lo goig del poder, no més que resoldrer els incidents d' un plet, entre 's... que hi han de jutjes, y el poble, indefens, que quan no surt condemnat á mort ó be á presiri paga las costas, qu' ells li tatxan d' aquest etern litigi.

Es á dir, que 'l menos... s' ha de morir de fam.

Y d' aixó que no 'n treuen res.

May mancan las *sotilesas* de la ley d' Enjuhiciament.

Tot s' ha de dir en paper sellat... ¡y paga. Peret!

Els no han vist la verdura dels camps; no 'ls ha colrat la cara, l' escalfor de la foguina, ni 'l fum de las xameneyas, els ha fet coure 'ls ulls; lo balandreig de la barca no 'ls ha marejat may.

¡Sols han sentit el soroll que fan els fulls del procés contra del poble al giravoltar depressa... depressa!

D' aquesta mena son 'ls ministres... y tots els estiracordetas que 'ls ajudan.

Els no 'n tenen pas la culpa.

Son mals de rey... ja ho sabém.

¡Mes qu' han de pensar, el pagés com el senyor, el treballador com el amo?

No hi val tenir las mans groixudas, ni finas.

¡Quí 'ns defensa d' aquet plet, pregunta 'l poble?

¡Quí s' en condol de mi?

Jo soch dels teus; estich sempre ab tú.

¡Prou te 'n faria d' advocat!

Mes sols ho so, de peu de marge... y ja puch xiular, ¡si l' ase no vol beurer!

CALIXTE PI Y XARAU

La Coqueta

LEMA: *La donna é mobile...*

I

¡Oh tu falsa dona que passas ta vida
burlant sens criteri la fé dels bons cors,
que son tas paraulas sabrosa mentida,
que sols tens per lema lo fingir amors;
que á francas tendresas jamay ets ingrata
si las acompanya *riquíssim present*,
que ofreixes factible *amor que sols mata*,
puig que al demostrarlo lo teu cor no 'l sent.
¿Per que purs afectes fingeixes, *veleta*?
¿Es que vols ser mestra en l' art d' estimar
ó es que tens l' estigma de dona coqueta
y ab lo cor dels homes no mes vols jugar?
Professas la ciencia del *positivisme*
donant esperansas ó al menys ilusió,
per arribar día que ab rabia y cinisme
ofeguis sens trevas s' ardenta passió.
Menteixes si estimas, donchs tú sens consciencia
insensible burlas sentiments y fé,
quan d' amor tu parlas, te 'n falta la essencia,
negarho no vulgas que jo ho probaré.
Mes ans de mostrartho dech jo prevenirte
que no vull donarte cap satisfacció,
tal com ets te poso, no 't cal resentirte
si aquí tas flaquesas descriure vull jó.

II

¿Per qué ets coqueta?

Preguntas porque ets coqueta,
y no sabs dona per que?
No 't creya jo tant distreta;
ascóltam, que t' ho diré.

Lo amor universal
dins ton cor hi te cabuda;
t' agrada l' ésser volguda,
es ta questió principal;
presentan un memorial
y lo teu cor no l' aplassa,
per fer l' expedient tens trassa.
¡Com no! si tens lo talent
d' arxivar tot expedient
y no provehir la plassa!
Capritxosa y casquívana
com satisfeta y burlona,
ab lo qui mes s' aficióna
t' agrada ser més tirana;
si ell es gelós més ufana,
si es enamorat pitjor;
desdeny, tendresa, furor,
tristesia y goig aparentas,
tots los papers representas
en la comedia d' amor.

Gosas veyent que un rival
dona mals ratos á aquell,
si un t' ofereix rich joyell
vols gastí l' altre un caudal:
Per prometre lliberal,
picas molt més que una *avispa*,

ets dona de *molta xispa*
y resulta 'l teu amor
una *lletra al portador*
puig sols pagas á *la vista*.

Quan manyosa 'ls tens esclaus,
posas á sa passió vallas
simulant unas barallas
per lo gust de fer las paus.
Tu de son cor tens las claus;
no veuen may ta escamesa,
cercan amor y tendresa
ahont no 'ls poden trovar;
tú solzament pots donar
desenganys ab ta feblesa.

Agraciadíssim semblant,
un joch d' ulls indescriptible,
una superbia insufrible
y un caminar arrogant,
son las dots que vas mostrant
en ta estimació fatal,
tot fictici, res real,
no preguntis, no, porque
ets *coqueta*... mirat bé,
t' he pintat al natural.

ENRICH AYNÉ

EPIGRAMAS

Que s' está sempre fent *mitja*
díu la dropa de la Pepa.
Ja ho crech, porque segons diuhen,
may n' ha fet cap de sencera.

Convé molt que las senyoras
vagin de dintre abrigadas
—Per xó contesta D. Pere,
la meva porta las calsas.

—T' he escullit á tu entre mil.
Ets honrat, tens gran pericia...
— ¡M' adula!... No, 't faig *justicia*;
y era que 'l feya agutzil.

— ¡Y 'l més cruel!—deya en Titó
es que 'l senyó m' ha enganyat;
pero ab capa d' amistat.—
—Es fals, que duya paltó.

Fent un gran sermó á sa filla
deya D. Pau:—Mira, noya,
pren exemple de ton pare,
que may l' ha enganyat cap home.

En Pau y la Pepa aprenen
junts á cal mestre, l' inglés.
— ¡Ah!—contesta un *felignés*;
¡vetaquí porque s' *entenen!*

S. P.

D' actualitat

—Passar l' estiu á fora, ab tantas moscas y tants mosquits? Vaya, *senyor*, en lloch s' está tan bé com á *Braselona*.

—Noy, es precis anar á fora, y tens de mirar com estás de fondos.
—Ay, filla son tan fondos... que no hi arribo.

—Volen una recepta per no tenir calor? Donchs, s' ho han de pendre tot á la fresca.

Cosas d' ara

—Miri, papá, que son pesats aquets inglesos; ja fa dos horas que m' están seguint.

—Ay, filla, ¡paciencia! á mi 'm persegueixen tot l' any.

Tornant de veure l' esquadra

—¡Es qu' es prou que no pugui embarcar-me sense descambar la pela.

—Aixó ray, tonto: pórtala en calderilla.

Gil

LA PESTE

CADA any, al arribar l'estiu, la temensa d'una propera peste fa estada en lo cor de moltes personas porugas, perque l'estiu sembla l'estació més apropiada pera las grans pestes.

Lo sol nom de peste, evoca una llarga serie d'escenas tristes d'un horror inolvidable. Durant molts sigles la humanitat ha sentit lo terror devant d'aquesta plaga misteriosa, mes espantosa encare quan la medicina no coneixent cap remey pera combatre-la, restava devant d'ella desarmada.

Aquella situació desconhortadora s'ha acabat: gracias al geni del gran Pasteur, la ciencia ja no s'trova r'uhida á la impotencia. La peste es no obstant, un mal formidable perque encare fa moltes víctimas, pero contra d'ell pot organisarse una defensa racional que dona per resultat molts cassos de curació.

La peste fa pochs anys, va pendre estada durant més de sis mesos en lo continent europeu en una ciutat de Portugal. Un objecte contaminat, un bulto sospitós, un viatjer escapat del lazaret era prou per portarnos la terrible plaga.

Cap plaga ha sembrat més lo pánich que la peste. Com hem indicat avants, evoca una llarga serie d'escenas tristes y terroíficas: las fogueras en los carrers, las casas dels empestats tancadas y barradas, los víus no poguent desembrassarse dels morts, afamats y faltats de tot, los malalts abandonats sense cuydado, sense socors, los cadávres deixats sense sepultura y entrant en descomposició, cordons de tropa envoltant la ciutat separada per l'epidemia del resto del mon.

L'opinió sensata no tem, se refia pera combatre la plaga, si venia á atacarnos, dels moderns progressos de la medicina y de la higiene; s'encara ab la ciencia y demana als deixeples del sábi Pasteur un nou miracle.

Los dramas de la peste

Miseria y Grandesa morals

La medicina no sabia de la peste res més que lo que sabían los historiadors y 'ls poetas. Un mal d'origen desconegut, quin modo de propagació no s'comprenia, arribava en una ciutat, en una comarca y feya nombrosas víctimas; aixó era la peste. Totas las malalties epidémicas eran calificadas del mateix modo. L'horror que inspirava la peste esclata en las descripcions pasmosas qu'han deixat poetas y historiadors, algunas de las quals son modelos de literatura.

Es ab un quadro de la peste que debutan la Iliada d'Homero y l'Edip Rey de Sófoles. Apolo irritat ha enjogat la plaga.

Es á Grecia lo mateix que en lo poble de Deu: la peste es en tots dos pobles considerada com una plaga enviada per la rabia divina...

La descripció més assombrosa es la de la epidemia anomenada *La peste d'Atenas* que devém al historiador grech Thucydide. Va esclatá en 430 avants de Jesucrist.

«En plena salut, díu l'historiador, s'era presa primerament de violentas febres de cap, de rojor y d'inflamació dels ulls. Interiorment, la gola y la llengua s'

tornavan prompte sagnosas y llensavan un alé repugnant y pudent.. L'interior del cos estava tan ardent que 'ls malalts no podían soportar ni 'ls vestits més lleugers, ni la roba més prima pera taparse. Se posavan nusos al ayre y trovavan especialment un gran gust en tirarse al aygua freda. Molts que no eran vigilats se tiraren al pou.

Los malalts moren los uns sobre 'ls altres, en los temples, entorn de las fonts ahont corren afanyosos de calmar sa ardencia. En los carrers, hi ha fogueras, fumejantas hecatombes de cadavres ahont cadascú va á llensar los seus morts. Més horrorosas encare, si es possible, son las miserias morals qu'acompanyan la plaga. Tots los desitjos imoderats, tots los vicis se donan lliure curs.

Inolvidable també es la descripció que Boccacio, 'l narrador italiá, al comensament de son *Decameron*, dona de la peste que va rebejarse ab Florencia l'any 1347: «Quants homes forts, quantas donas hermosas, quantos joves plens de vida que dinaren ab sos parents, sos companys ó sos amichs, arribada la nit, soparen á l'altre mon ab sos avantpassats!»

Mes endevant Boccacio dibuixa un espantós quadro del terror general: «Tal por havia fet presa de tots los cors, qu'els germans s'abandonavan, y sovint los mateixos esposos. Y cosa més rara encare, y gayrebé increíble, 'ls pares y las mares rehusavan veure y cuydar als seus fills.

Si, com totas las grans calamitats que posan al descubert lo cor humá, la peste sovint ha sigut ocasió d'egoisme, cobardía y salvatjisme, s'ha de dir també que moltes vegadas ha despertat admirables abnegacions.

Encoratjat per l'ardor de la caritat cristiana, Sant Roch durant la *peste negra* d'Italia, socorra á las víctimas del terrible mal fins á encomenársel ell mateix; Sant Carles Borromeu, arquebisbe de Milán, y Frederich Borromeu rivalisan en abnegació. En 1720, al fort de la epidemia, l'ilústre bisbe de Marsella, Belzunce, recorra la ciutat, distribuint socors arreu fent á cada punt sacrifici de sa vida; l'intrépit caballer Roze, improvisantse quese d'una colla de forsats empleyada en l'aixecament dels cadavres qu'omplen los carrers, no s'espanta, pera encoratjar á dits forsats en aquet espantós treball y pera enterrar los morts ab sas propias mans.

A Jaffa en 1799, durant l'expedició d'Egipte manada per Bonaparte, lo metje en quese Desgenettes, per donar valor al exercit delmat per la peste, suca, al hospital, una llanseta en lo pus d'un bubó y ab ella se punxa duas vegadas.

Los metjes en general, han donat en las diferentas epidemias los més nobles exemples d'abnegació professional. N'hi ha hagut que sentintse malalts y perduts irremisiblement, han volgut que 'l seu sacrifici pogués esser al menys útil á la ciencia y han anotat ab exactitut lo punt de partida y la successió dels accidents.

(Continuará)

La bestiessa del Parch

Bunyol fregit quinze días atràs baix los ardors d' un sol inaguantable

Era tanta la calor
á las quatre de la tarde
que aquell grapat de bons mossos
com hi há redell que suavan.

Fins hi va aná un geperut
esperant la Americana
y el pobre súa que súa
y encar no li ha vist la cara

Se comprá una dent postissa
que li feya molta falta
y li costá segons diuhen
dotze pelas vint «centavos»

y el pobre, com no la *billa*,
are els quartos li fan falta
y diu que se la vendria
si trovés qui li comprava.

Un francés també hi aná
que per cert molt grás estava
y també el pobre badá
esperant la Americana.

Diu que 's begué vint cervesas

per cert d' aquellás tan grassas
y com que el sol feya nosa
y el francés tant «ensofrava»,
fins se va arrivá á escaldá
lo que per prudencia callo

La «Americana» no 's voya
més de mil ulls la buscavan
perque rés fa obri tant l' ull
á certs homens, com ells guapos,
com el casarse de gust
sens treballar poch ni gayre
y anar á fer una ruta
ab una rica barbiana
que 's el bunyol d' aquell día
fregit allí adins del Parque
tot prenent qui un vas de llet,
qui engolint un xacolata,
qui prenent una cervesa,
qui prenent una enrabiada,
perque ab la caló que feya
á las quatre de la tarde

hasta las vacas, pobretas,
al veure allí tant de guapo
diu que reyan com á ximplés
veyent que hi há tanta llana.
Si hasta l' amo del local
diu que mitj mitj s' espantava
perque francament allí
y en aquella hora tan calda
veure tantíssima gent
francament, no ho esperava
y 's cregué l pobre senyó
que potsé allí 's conspirava,
ó la gran Revolució
comensava á darse d' alta,
y 'l francés súa que súa,
y el gepich rabia que rabia,
l' un estirantse la pera,
tocantse el bigoti l' altre
y així dió fin el saynete
d' aquell gran bunyol del Parque.

MARCELINO SANTIGOSA

HORAS TRISTAS

I

Cumplint las sabias lleys de la Natura
la tarde va finant serena y mansa,
y en tant s' eclipsa 'l sol la nit avansa
y arreu extén sa vella capa obscura.
La terra queda muda, agreste y dura,
ferida de dolor y de racansa,
del cel fugén los signés de bonansa,
y bufa un ayre fret de sepultura.
Per tot dol y tristor, sombra y misteri,
rumors extranys, ídols de mals auguris,
llágrimas d' estels, xiscles d' aus selvatjes...
apar que siga 'l mon un necroteri
farsit tot de fantasmas y murmuris,
visións fatais y tétricas imatjes...

II

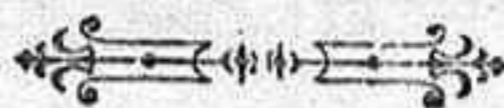
Quin mon es aquest mon' Al que gemega
ferit per la dissort ó la racansa,
es á aquell que ab mes forsa al abim llansa
y en un mar horrorós de plors l' ofega.
Al disvalgut, lo mon hasta li nega

la pau, la llum, la vida y la esperansa
y á voltas dins de un cos ple de frisansa
s' hi tanca un cor hermós que 'l mal rosegal!
En cambi al que vestit per la apariencia
de rich ó poderós fa la figura,
mal tingui negre 'l cor y la conciencia
y l' ánima selvatje, pobre y dura,
lo mon ensalsa ab goig sa inteligencia
y l' omplena de plers y de ventura!

III

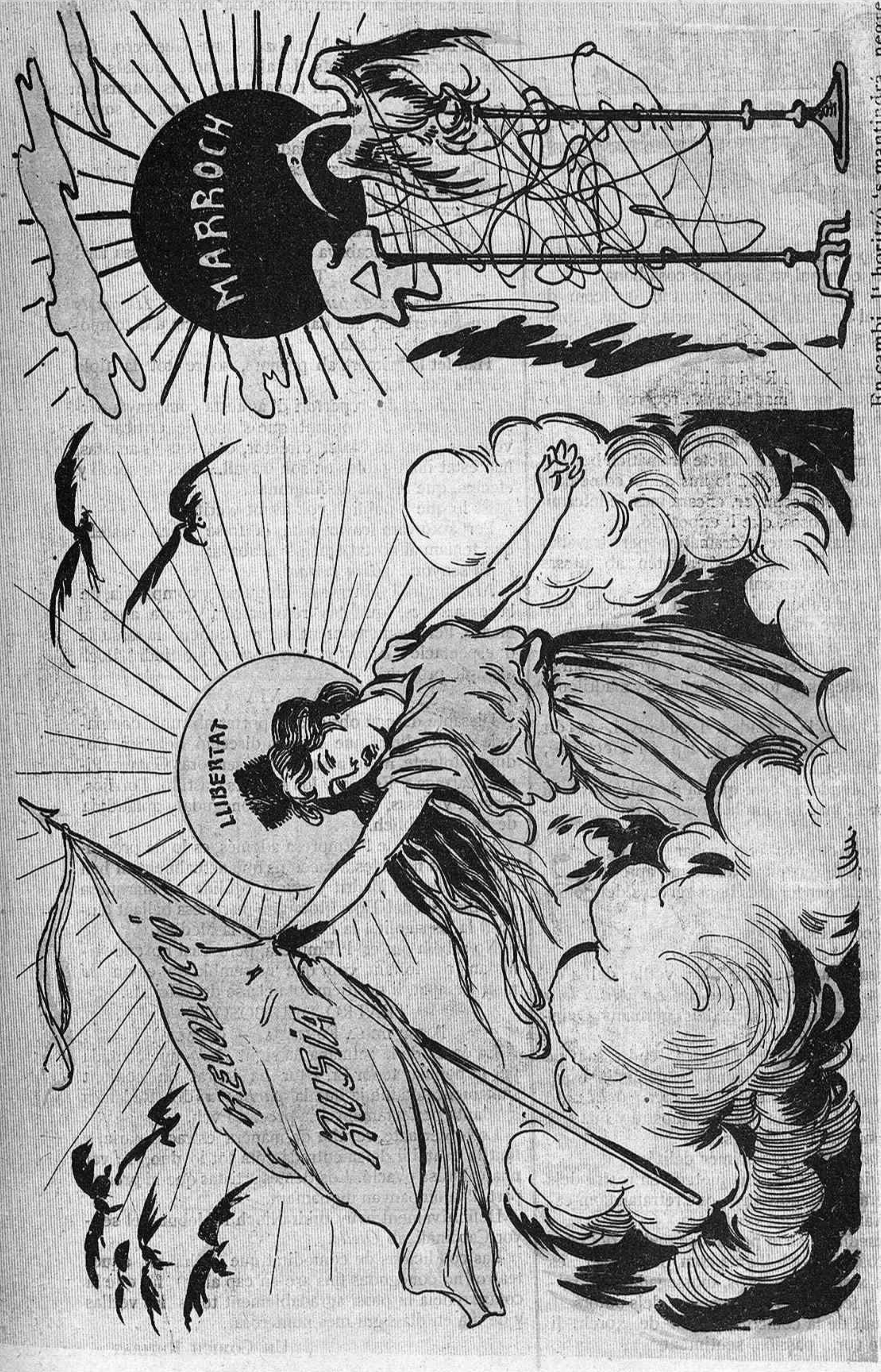
Lo mon está perdut. Aquí en la terra
sols regnan l' ambició y la hipocresía,
y en lloch d' himnes de pau y d' harmonía
la humanitat entona himnes de guerra.
En nostre cor sols l' odi vil s' hi aferra,
es nostre companyera la falsía,
y en tots los actes nostres sols nos guía
lo benestar del cos... ¡cuadro que aterral!
Lo goig y el benestar de la materia
d' aqueix conjunt de carn y de miseria
que 'ns causa sols dolor, plor y amargura;
conjunt que 'ns esclavisa y nos fa caure
y que un jorn, fatalment, ha d' aná á caure
al fons de una fossana, trista y dura...

EMILI REIMBAU PLANAS

—Vosté dispensi, Excelencia. Sense l' apoy de la vara no puch tirar aixó endevant. Pässimela dar un altre.

El día que aquet sol hi brilli, la Russia estarà salvada.

En cambi, l' horitzó 's mantindrà negre en tant no 's desenredi aquest embull entre l' aligot y el gorro frigi.

NOVETATS

A l'estreno de *La Neña* d'en Frederich Oliver, vam anar hi, com qui va a savorir cosa bona.

Van fruhir 'l primer acte, trovant hi quelcom de bó; sabor local ben buscat, justa parla, y fins apropiats conceptes dels mateixos personatjes de la comedia.

¡Bé!.. Ja som al teatro Regional.

Fins els autors mes madrilenys... recorren las provincias, quan volen fer art, ferm y ver.

L'exposició, fins confosa 'ns va agradar.

Mes per comptes d'un conflicte dramátich ben determinat y sabiament resolt... lo nus de la comedia y son desenllás 'ns van semblar, encara més indeterminats, molt més boyrosos, que l'exposició.

Tenint a las mans materia dramática per treballar de bó, l'autor de *La Muralla* s'entretèn ab futesas y ximplerías, que no van enloch...

Fuig com de la bubónica, del gran conflicte dramátich que te entre mans, per anar a parar en vulgarismes y nyonyesas, per fer adormir la gent.

Lo diálech del primer acte, sucós y frescal com lo de las terras gallegas 's torna pretenció y madrilenysat.

Al sortir la font... la ferrada... 'l russinyol, es dir tota la requincalla... ja hi som; de cap a l'efectisme, y ja ho hem dit tot.

En Díaz de Mendoza, com que fa de galán-jove, hi va molt bé; molt mes be que la Bremon, que no 'ns hi va agradar.

Na María Guerrero, va comprovar ser una actriu genial, sent de doldrer que l'autor no aprofités son pas per l'escena, per fer mes bons serveys del personatge.

Trajos y decorat espléndits.

No 's necessitava pas arribar a la vetlla del 4 de Juliol de 1905 y veurer l'estreno de *La Musa loca* per descobrir 'ls mérits literaris dels germans Quintero.

Si don Leandro Fernandez Moratin, endressant pe 'ls vers caminals del naturalisme la comedia espanyola, no hagués fet *La Comedia Nueva* ó *El café*, els Quinteros no l'haurían prés per mostra y fins tret lo quadro primer de l'acte ters.

La Musa loca te un acte primer delitós.

Es una satírica punyida, una fuetada en rostre dels centres burocrátichs madrilenys, que retratan com espill fidel, trovanthi la flaca verdadera.

Tota la comedia, si se 'n pot dir comedia del conjunt de quadros, tan poch lligats com poden ser, es empedrada de xistos ingeniosos, mossegadas que raijan sanch, bo y fent riurer... ben sevas; dels autors.

Mes 'l conjunt de la comedia, pateix de xorch; li manca such de cor... passió... sentiment.

En castellá 'n diríam qu' es una comedia *hibrida*; no criaré pas.

En Ferrán Diaz de Mendoza y na Guerrero, fets uns característichs; tots 'ls altres molt ajustats... l'obra ben ensajada. S'hi trova la ma dels autors en molts detalls... qu' han cuydat la criatura y sort d'aixó, ha tingut éxit.

Las decoracions apropiadas pe 'l cas.

Els autors agasatjas; mes expontaniament 'l primer acte, que a l'acabament de l'obra.

El teatro plé de gom a gom.

La temperatura a 40º de calor.

A las duas s'acabava la comedia... ¡es massa tart!

TIVOLI

Els pescadors de perlas d'en Bizet y 'ls *Hugonots* d'en Meyerbeer, han dat 'l cop de gracia a la temporada d'ópera italiana.

Han fet la primera ab primors, sobre tot la tiple novella Sta. Bausi.

La varietat del repertori d'aquesta companyia *disculpa* 'ls erros del conjunt, que s'han de criticar de vegadas. Tant en Mazzi director, com tots 'ls artistas, han estat infatigables en son treball... mes de soroll y efectes, que no pas de filigranas.

Es lo que 'l públich vol: avant y crits.

Per aixó vam trovar justa la frase d'un castellá que teníam al costat, quan s'acabava:

¡Si senyor!.. ¡Bien gritao!

Ara, vindrá l'Huervas... ab treball y companyia, de la casa... res, que 'ns rejoyenirém trenta anys al menos. Pera comensament, se 'ns anuncia la sarsuela d'espectacle *Las mil y una noches*, que tindrà lloch dissapte próxim.

GRAN - VIA

Dissapte de nou obrirá sas portas ab una companyia cómich lírica que baix la direcció dels Srs. Codina é Infante, ne forman part las senyoras Gomez, Pinós, Zarraga y Espejo y los senyors Castillo, Torrijos, Sirvent y Casas, es a dir, *gent* coneguda y aplaudida de nostre públich.

Lo propósit de l'Empresa además, es lo de presentar las més notables atraccions que actualment hi han a los teatros de Madrit y son la Molina, la Marquesa de Villarreal del Tajo, (¡tota una marquesa ballant tangos!) la Española, la Fornarina y la Medina.

No sabém qui es l'Empresa, pero casi ho endevinaríam, per lo tant, com que 'ns sembla qu' es un *ché* molt trempat, li desitjém tota classe de felicitats.

TEATRO DEL BOSQUE

BARRI DE LA FONTANA — (GRACIA)

La ópera de la setmana ha sigut *Aida* que cantada per lo popular tenor Sr. Utor ha lograt un conjunt sumament notable ja que la *particella* del Radamés s'adapta perfectament a sa preciosa veu.

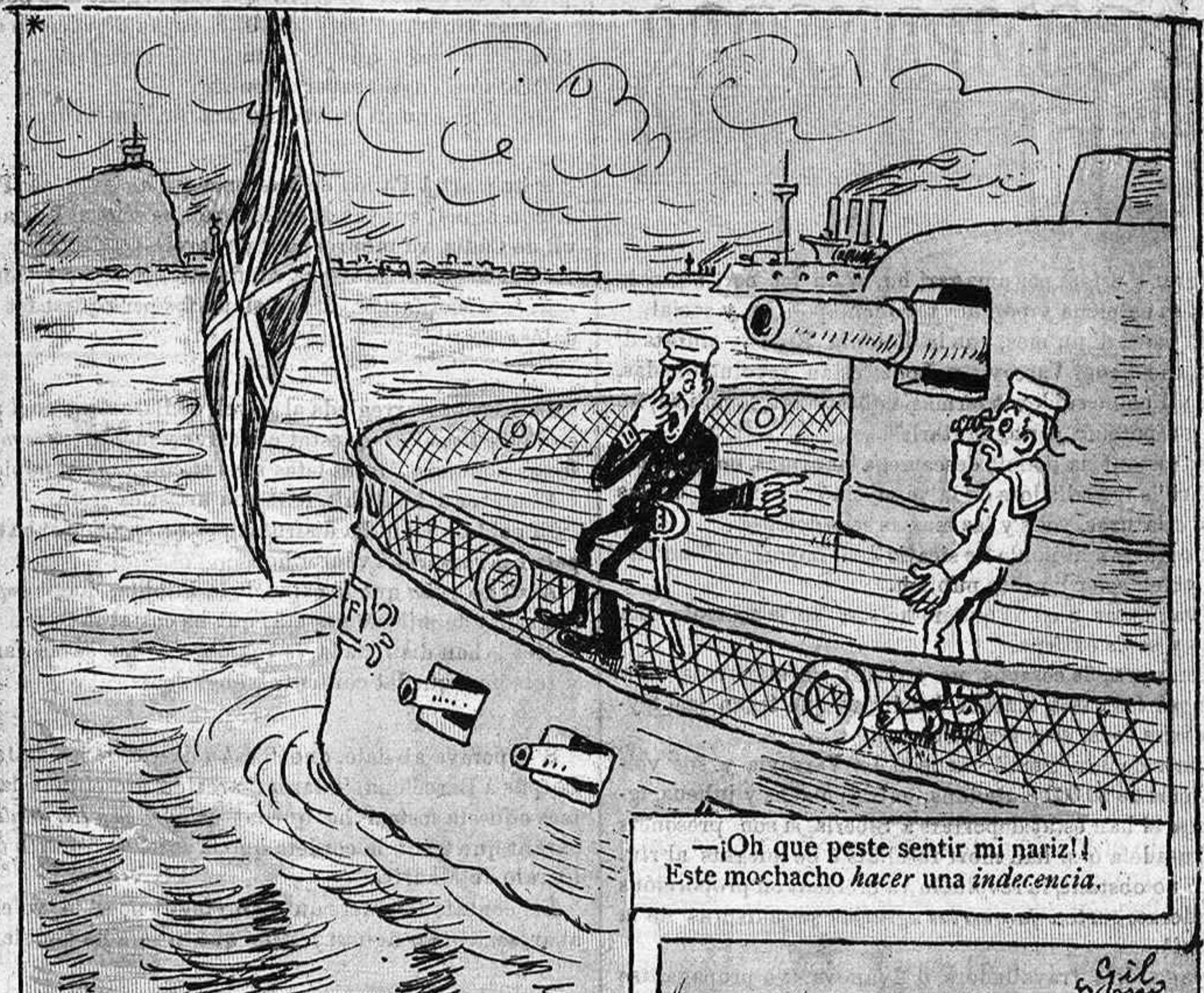
Lo tercer acte, resulta de manera extraordinaria, y tant lo cantabil de sa entrada com tot lo duo, li val una calurosa ovació. Los demás artistas que hi prenen part, l'acompanyan dignament.

Definitivament avuy tindrà lloch lo debut del senyor Cardinali ab *Otello*.

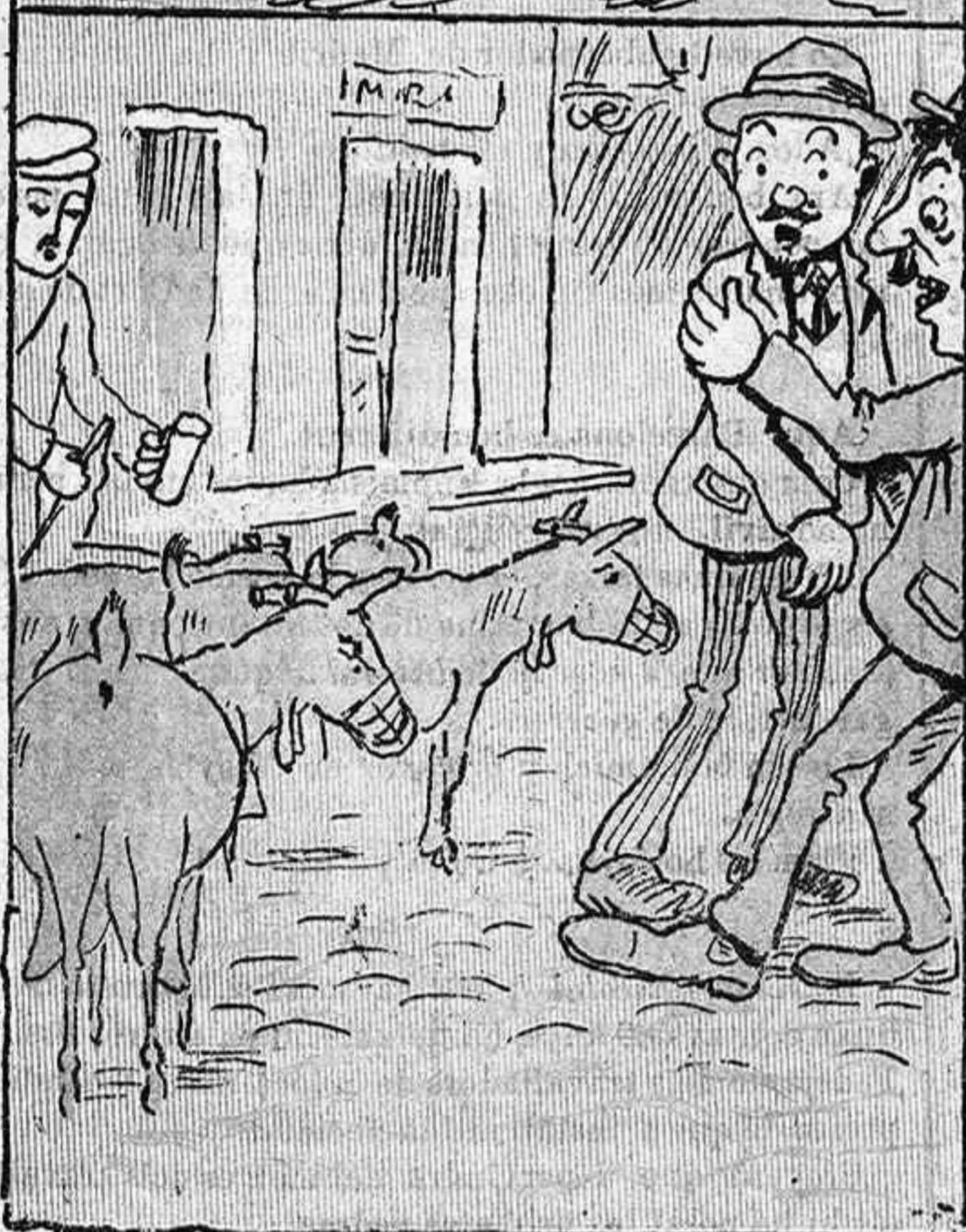
Las condicions de comoditat que hi há en aquet teatro (no conegudas fins are en cap altre) fá que la concurrencia hi passi agradablement totas las vetllas y de día en día sigui més numerosa.

UN CÒMICH RETIRAT.

La peste á Barcelona

—¡Oh que peste sentir mi nariz!!
Este mochacho *hacer una indecencia.*

—¡Ay, la peste!
—¿Y aixó?
—¿Que no veus aquestas cabras
quins bubons los penjan del coll.

—Mírissel bé, senyor doctor, que
'm sembla que té la peste.
—¿Vol dir?
—¡Si hasta m' ha empestat a mi
ab los ayres que llensa!

Malgrat l' esfors per amagar' ho, es un fet cert, que la Russia es en plena y potentia revolució politica y social.

Ja fa passa d' un mes, que la Polonia Russa y ciutats d' importancia com Varsovia y Lodz; están revolucionadas, donant 'l poble sublevat fermas ombestidas á la policia, no pas prou potentia per aguantarlas.

Mentrestant, la policia descarrega las armas, no tant sols contrari 'ls treballadors de la vaga, sino 's damunt de las donas, criaturas, vells y las masses sens defensa.

Aixis tractan al poble 'ls sicaris de l' imperi, y d' aquest modo volen refer l' ordre públich.

A's vaguistas, com 'ls que no ho son se 'ls acorralla com á feras y se 'ls extirpa.

A Lenczyca, 'ls cosachs, no trovant 'ls sublevats, van entrar per las casas, matant las donas, que feyan las feynas de casa seva, sens ficarse en res.

Del mes de Janer ensá, mancan de Varsovia y sos voltants, més de 20.000 ciutadans, entre polachs y juheus, ignorantse si han estat deportats á Siberia, si son presoners á la Ciutadela ó si han mort fusellats ó be ofegats al riu.

Aixó no obstant, la revolució va creixent en proporcions aterradoras; surten jacqueries agrarias precursoras de la revolució.

La vaga dels treballadors d' Ivanova, va propagantse per totas las fábricas del Vosinesseus, cremant las casas del amos y saquejant las tendas de vendre menjar.

Ara la sublevació dels mariners del *Jniatz-Potemkin* qu' ha omplert de morts y ferits els carrers d' Odessa.

Y mentrestant las reformas politicas van allargantse y p t nés el concel del procurador del Sant Sinodo de la Emperatriu y dels grans duchs... que la salut y tranquilitat del poble.

Mentrestant es va enrunant l' Imperi y 'l Czar que vagi resant.

El conegut mestre Director de la Banda de la Casa Provincial de Caritat D. Eussebi Guiteras ha sigut nomenat ademés Director de l' Academia de música de la mateixa casa.

El dia 16 de Juliol, hi ha á Londres la vista de l' instancia del divorci de Sir Harry Mac-Lean, kaid de Fez, contrari á la seva muller, una dama espanyola, á la que acusa d' adulteri ab un tal Monsieur Spencer Martinez, vehi de Tànger.

Aquesta senyora 's veu què 'n volia tenir un de moro y un de cristiá..

¡Massa religiò!

Veus'ho aquí tot.

Els Nort-americanos, per prevenir els incendis que sovintejan á Manila, han esmersat unas millonadas de pessetas, per montar un cos de bombas, ab lo material mes modern pel servey en casos fortuits.

També s' han gastat diners llarchs, per tenir'hi un hospital p' els atacats de lepra que son la gent més pobre.

Aviat tindrán llest un edifici-escola de ciencia doméstica, per noyas.. que 'ls costa 150.000 pessetas.

D' aixó s' en diu saber colonisar.

Que s' ho apunti en Weyler ara qu' es ministre

S' ha mort á Palma de Mallorca qu' hi vivia, en Pascual Ribot, aquell cunyat d' en Maura que sent governador civil de Cádiz, va mourer tant de soroll, per volguer transformar la ciutat gaditana, ab un altre Sodoma y Gomorra.

Ni 'ns recordariam d' ell, si no fos per aquest fet escandalós.

La Kermese arreglada al Parch de Barcelona pe 'l pintor en Fèlix Urgellés, es estat el darrer y mellor número de las festas populares .. totas fetas sens el concurs del poble.

El pintor s' ha lluhit, fent una artistica festa.

El poble.. no n' ha disfrutat per res, porque s' havia de pagar per anarhi á véurer'ho.

Aixó no quita que la caixa de la Pubilla, hagi esquitxat lo grapat de mils de pessetas qu' ha costat la festa.

Mes l' han disfrutada 'ls regidors y las sevas familias y tots hem quedat contents y enganyats.

S' esperava ab dalé, que 'l cohet darrer de las festas del Corpus á Barcelona, 'l daria l' alcalde presentant la vara, mes aquesta festa s' ha quedat enlayre com las llantias esperant que tallin la cordeta que la sosté 'ls filferros del télégrafo ab Madrit.

Els contats forasters qu' han vingut no se 'n volen pas anar, sens gosar aquest jeseig que 'n será de popular!

Lo novell governador de Madrit l' ha empresa ab el golfos de la Cort.

¡Adou, Rinconetes y Cortadillos»..

Ara, ben pelats de cap y nets fins als peus, porque 'ls fan pèndrer un bany general aixis que 'ls agafan, desapareix un dels més tipichs elements de la Cort de las Espanyas.

Aquí Barcelona es ben diferent.

Com que tenim mala anomenada, 'ns envian pera fer d' home civil.. tot un general.

Ab las duas faixas, la verda y la vermella, podrá fer com els pagesos ab la barretina de dos intents; quan ens vulga amansir que 's posi la de lliberal... quan 'ns tinga de pagar fort, la de guerrero.

Lo seu bon amich y protector en Weyler, ja li dirá com s' arregla.

¡Com ell ho feya... á Cuba y Filipinas!

Lo signor Nicolai que s' ha mort á Mantua d' Italia, quan contava 80 anys, ha deixat son pa au riquíssim, á la Federació dels treballadors de la localitat, ab condició expressa de que s' instali allí la Societat.

Creient que 'l pervindre del món es dels treballadors, ell hi ha posat las primeras pedras.

També ha llegat quatre millons de liras al Municipi de Roncoferrato, pera fer asilos p' els vells y casas pe 'ls pobres.

¡Tot pe 'ls treballadors!

Do qu' es amor*A una noya molt pavana*

Vares demanarme un dia
que 't dongués l' explicació,
de tot lo que significa
y perque serveix l' amor.
Y á la vritat, hermosa,
em fa molt estrany aixó,
perque no entench que vulguis
ferte tan gros disfavor,
ni comprench qu' una xicota

que tingui tanta instrucció
y qu' es tan polida y neta
com ningú hi hagi al mon,
no sábiga sisquera
lo qu' es y vol dir amor.
Francament tu sempre ensenyas
una netedat ab tot
y mantens á casa teva
ab una tal lluhentor,
que fins me sembla mentida
que tu 'm demanis aixó.
Mes com que vas demanarmho

com á especial favor,
t' ho vaig á dir desseguida
perque vegis qui soch jo.
Amor es, donchs, una pasta
d' una mena de color
tan extranya per la vista
com pudenta per la oló.
Y serveix perque no dirho?
si ho sap casi bé tothom:
l' Amor serveix, perque ho sábigas,
per netejar els llantóns.

ALIV CHIRNE

Discurs de gracias

llegit per son autor en la darrera vetllada instructiva
celebrada en l' Ateneu Obrer del 3.er Districte

Damas, senyors y companys:
Cumplint á gust la comanda
que pe 'l Concell se m' ha fet
de darvos á tots las gracias
per havéus dignat venir
á honrar aixís nostra casa,
vaig á cumplir mon comés
de la manera més franca
y ab plena satisfacció
per haver dat prova magna
de que sabéu apreciar
l' ensenyansa catalana.

Com á indigne president
de la Comissió qu' explana
la instrucció que 's dona aquí
ab fe desinteressada,
dono en nom de *L' Eura*, donchs,
una expresió en veu ben alta
de profund agrahiment
á todas las gentils damas
qu' adoran aquest local
fent la festa més galana
y molt més hermosa ensemps
y al mateix temps més simpática;
després lo faig extensiu
als senyors de fora casa
que ab sa presencia han donat
al acte més importancia;
á las senyoretas que
ab son art, junt ab sas gracias,
han interpretat tant be
els números del programa
las hem de felicitar
de tot cor y ab tota l' ánima
pagant aixís un tribut
al talent que las enlayra
y á sa modestia qu' es gran
qu' encar mereix millor paga;
als poetas y llegidors
que han corroborat sa fama
donant á coneixer fruyts
d' inspiracions tan tiradas
rebin també de vritat,
de germanó una abrassada;
d' una manera especial
dém l' enhorabona franca

y eixida del fons del cor
als mestres que son de *talla*
fins tenint sa humanitat,
per haver complert sa tasca
ab intel·ligencia y zel
mostrant que son de la rassa
d' aquells professors antichs
de la antiga Grecia sábia
qu' ensenyavan á n' els noys
ants que tot á aymar la patria
sens' descuydar l' instrucció
que la Societat reclama,
y bona prova n' han dat
de que á ensenyar be s' afanyan
aqueixos tendres noyets
que ab intel·ligencia rara
s' han portat com homes fets
que surtissin de las aulas
ab complerts coneixements
y ab facilitat y trassa
dels principals llochs de las
assignaturas que passen.

Y aquí, donchs, ara vé á tom
la enhorabona entussiasta
als alumnes qu' han prés part
de la escola catalana
que á tant alt punt han posat
á *L' Eura* ab las sevas ganas
d' apendre y treure 'n profit
dels estudis que se 'ls trassa.
¡Avant, noyets! Féuho aixís
sempre ab gust, sempre com ara,
y aprenéu cada jorn més;
perque 'ls anys ben corrent passen
y perque homes li convé
de saber la nostra Patria,
puig fa temps que 'ls extrangers
ens explotan la ignorancia.

Y vosaltres, mos companys,
que ab vostra ajuda entussiasta
contribuíu com podéu
á protegir la ensenyansa
que *L' Eura* sosté ab dalit,
y ab vostra presencia grata
eix acte havéu animat,
rebéu també nostra franca

mostra de ver agrahiment,
demanantvos cent vegadas
que 'ns ajudéu sempre aixís
per dú á terme ab eficacia,
nostra obra de redempció
ab las escolas per pauta.

Lo vostre esforç material
y moral sempre 'ns fa falta,
y per aixó constantment
vos darém sempre las gracias
lo temps qu' hem de dirigir
de las escolas la marxa
y 'os ho agrahirán igual
nostres successors que vajan
desarrollant y extenent
lo nostre edifici en planta
qu' es lo de la Ilustració
cada jorn més necessaria
dels fills del poble, pobrets,
á quins tant y tant 'ls manca
lo pa del estudi qu' es
tant bó com lo pá de taula,
puig nudreix l' enteniment
y 'ls coneixements aixampla
pera saber distingir
d' una manera ben clara
lo que al home digne fá.
de lo que 'l migra y rebaixa.

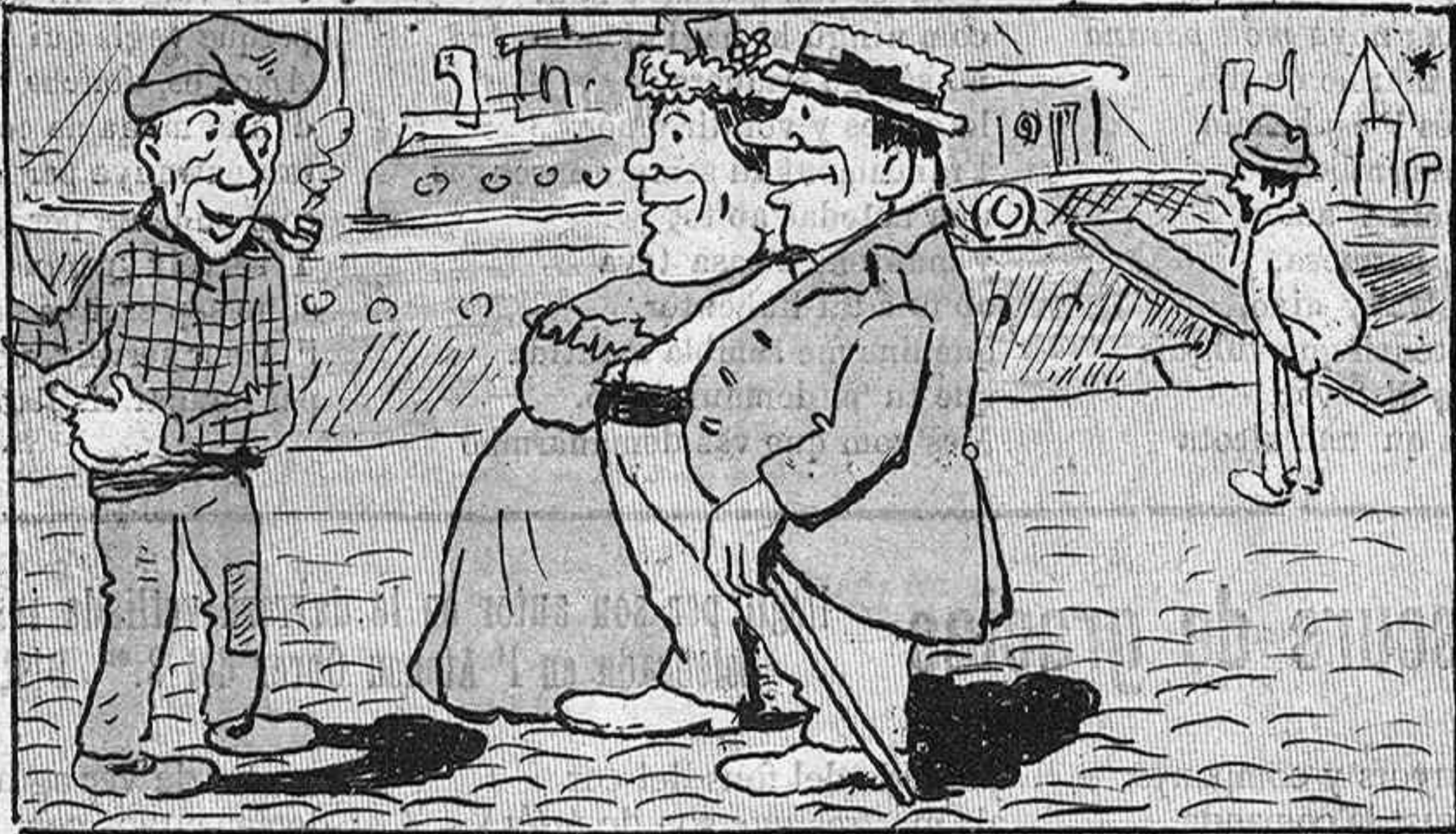
Avant, avant tots plegats
per'que poguéu dar vetlladas
sempre en sentit progressiu,
avansant, cada vegada
en la instrucció del obrer
dés que se li encén la flama
del tendre discerniment,
dés que ab ús de rahó parla;
y aixís tots contribuyents
serém de la millor tasca
que ha de fer en l' avenir
novament gran á la Patria.

A reveure, tots: He dit...
Y fins á un' altra vetllada.

J. Barbany

PEPET DEL CARRIL

A la Porta de la Pau

S' en van á veure la Esquadra
D. Pau y D.ª Clemencia,

no comptant qu' es excessiva
sa horrorosa corpulencia,

y passa l' que ha de passar
ique al aygua van á parar!